

Laat ik beginnen met een compliment uit te delen. Een overzichtelijk inzicht in wat er staat te gebeuren en een positief saldo voor 2020. Dat kunnen veel gemeenten niet nazeggen.

En nu naar de inhoud: hoe verhoudt zich deze begroting tot het collegeprogramma ? En uiteraard: welke speerpunten wil SMW daaraan toevoegen.

Op de eerste plaats is daar de duurzaamheid c.q. de energietransitie. Het lijkt te ontbreken aan urgentie om dit onderwerp echt aan te pakken. Het uitvoeringsprogramma van de Routekaart Energieneutraal Druten voorziet in geformuleerde projecten die eind 2019 moeten zijn uitgewerkt en in 2020 in uitvoering gebracht. Mogelijk zijn er wel ontwikkelingen maar daar wordt de raad dan niet over geïnformeerd, laat staan de burgers meegenomen.

Wij vragen ons bijvoorbeeld af:

Bedrijven en instellingen hebben ook in onze gemeente een informatieplicht en een besparingsplicht middels een energiescan. Hoeveel bedrijven en instellingen hebben aan die informatieplicht voldaan? En hoe zit het met de besparingsplicht en de controle daarop?

In 2021 moet er een plan liggen wanneer welke wijken van het gas af moeten. In maart 2020 komt de definitieve versie van de Leidraad voor de wijkgerichte aanpak, die helpt bij het opstellen van plannen om tot gasloze wijken te komen, beschikbaar. Wij rekenen erop dat het college in de tweede helft van 2020 een eerste proeve ter informatie aan de raad voorleggen. Ik hoor graag van de raadsleden of zij onze zorg op deze punten delen.

De ZLTO organiseert op 18 november een bijeenkomst om de mogelijkheden voor een energie-coöperatie in Druten en West Maas en Waal te verkennen. Het college gaat de dialoog voortzetten, lezen we. Over welke onderdelen wordt die dialoog dan gevoerd? Wijchen gaat bekijken in hoeverre je als gemeente energie kunt opwekken. En Druten wordt daarin betrokken.

Wij menen dat de raad van Druten daarin zeker mee moet. Wij hebben daarom een motie opgesteld voor onze raad die zich hierover kan uitspreken. Hoewel onze overwegingen wat anders zijn dan die in Wijchen, stemt wat we bereiken willen 100% overeen.

Over vier jaar zijn 2000 daken in de gemeente voorzien van zonnepanelen. Daarvan maken in ieder geval de daken van openbare gebouwen deel uit. Wij worstelen nog even met de vraag wat nu precies openbare gebouwen zijn. Het gemeentehuis spreekt voor zich. Ook het gemeentelijk zwembad en sporthal. Maar hoe zit het met de dorpshuizen en wijkcentra? Op De Doorkijk heeft de gemeente bij de verbouw zonnepanelen gelegd. In Horssen weten wij het niet zeker, maar we hebben de indruk dat het bestuur van het dorpshuis dit voor eigen rekening heeft genomen. In Afferden en Deest is geen zonnepaneel te bekennen en wie gaat dit betalen of zijn dit geen openbare gebouwen? En hoe gaat dit dadelijk bij de

verbouwing in Puiflijk. Ons lijkt het goed dat er een lijn getrokken wordt. Of het nu d'n Bogerd is of 't Trefpunt of De Doorkijk, het zijn dorpshuizen of gemeenschapshuizen. Graag duidelijkheid. Zijn het nu alleen leningen en voorlichting of zijn het ook investeringen die de gemeente wenst te plegen bijvoorbeeld bij sportaccommodaties en dorpshuizen om ze energieneutraal te maken?

Er is €150.000 uitgetrokken per jaar om aan de slag te gaan met de uitvoering van de routekaart.

Wat gaat daar voor gebeuren?

We weten van twee onderwerpen: de Uivermeertjes en een onderzoek naar het gebruik van restwarmte in Deest.

Ook hier is van belang: de bevolking erbij betrekken en draagvlak creëren.

Maar het blijft stil...

In het collegeprogramma staat dat in 2020 woningen van Woonwaarts gemiddeld energielabel 2 moeten hebben. Dan is er werk aan de winkel en wel nu.

Neem het initiatief om met de huurdersvereniging en Woonwaarts om concrete plannen te maken. En deze keer graag met handtekening.

We hebben nog een raadsbijeenkomst over de woonagenda.

Maar in het collegeprogramma staat: In 2020 zet het college in op het realiseren van woningen die geschikt zijn voor kleine huishoudens en op woningen in de categorie voor betaalbare woningen in de sociale huur en middenhuur. In afwachting van de uitwerking van de plannen, willen wij in ieder geval de volgende onderwerpen op de agenda terugzien:

1. Waar en hoeveel sociale huurwoningen worden er gerealiseerd?
2. Wat gebeurt er met het allang braakliggende terrein van De Dijk?
3. Nadenken over bijzondere woonvormen: hofjeswoningen, flexibele woningen.

In het programma Sociaal Domein:

Om het Sociaal Team beter zichtbaar te laten worden in de kerkdorpen stellen wij het instellen van een structureel spreekuur voor, te houden in de dorpshuizen. Daarbij de overweging om ook als proef een avondsprekuur in te stellen op het gemeentehuis voor de inwoners.

De Stichting MeerVoormekaar besteedt in samenwerking met de KBO's in bijeenkomsten aandacht aan dementie. Er is meer begrip voor dementie ontstaan, waardoor het leven voor dementerenden en mantelzorgers gemakkelijker wordt. Een belangrijke ontwikkeling.

SWM wil weer een kindergemeenteraad instellen. Niet een keer per jaar met een opdracht, maar een echte raad die met een eigen budget hun eigen onderwerpen kunnen bespreken en erover besluiten. Kinderen kunnen goed meedenken over burgerschap. Wij denken aan de kinderen uit groep 7 en 8. Er zijn voorbeelden genoeg in het land hoe dat opgezet kan worden inclusief een kinderburgemeester.

De participatiecoach moet geen experiment zijn van een jaar, maar zal structureel ingezet moeten worden om het doel te bereiken: werkgeversbenadering om mensen aan het werk te helpen. Dat geldt zeker voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

Wij zijn heel benieuwd naar de resultaten van de nieuwe inburgeringscursus.

Bij het herinrichten van de Hogestraat is goed nagedacht over de gebruikers van rolstoelen en scootmobielen. Bij de inrichting van de openbare ruimte moeten we meer stilstaan bij de mensen met een visuele handicap. Een aanbeveling voorzitter, die de raad zeker zal omarmen.

Aan een veilige wandel- en fietsverbinding vanaf Afferden en Tichellande weet het college niet echt handen en voeten te geven. Wij kunnen ons daarbij iets voorstellen. De verbinding met Druten komende vanaf Afferden en Deest is de afgelopen decennia al verbeterd door het aanbrengen van suggestiestrepen en het verlagen van de snelheid van 80 naar 60 kilometer. De Van Heemstraweg stond vroeger bekend als heel gevaarlijk. Dit is niet meer het geval.

Dagelijks fietsen er vele leerlingen via deze weg naar het voortgezet onderwijs in Druten en weer terug. De weg is echt veel veiliger geworden. De oriëntatie van de wijk Tichellande is voor wat betreft de schoolkinderen ook helemaal niet gericht op Afferden, maar op Druten zoals we onlangs nog konden horen van de directie van het SPOM. Tot op heden zijn er geen kosten gemaakt volgens het college en ons lijkt dat we dat zo maar het beste kunnen houden.

Bij de verfraaiing van het dorpshart in Deest zal geld beschikbaar worden gesteld. Eerder hebben wij hier ook al op aangedrongen, maar de raad heeft dat over zich heen laten komen en de handschoen niet opgenomen.

Wij vroegen toen en daarom ook nu weer om een integrale aanpak van het dorpsplein. We hebben aangegeven dat de troosteloze parkeerplaats een dorpsplein moet worden.

Ingrediënten daarvoor moeten in ieder geval zijn een prominente plaats voor het oorlogsmonument en het verplaatsen van het beeld van pater Heuft naar het plein en dan bij voorkeur op de gevel van 't Trefpunt. Meer groen tussen het plein en de kerk kan het pleinkarakter versterken.

Onder meer de monumentencommissie heeft naar de verplaatsing van het oorlogsmonument gekeken en adviseert om deze te verplaatsen naar een donker schaduwrijk hoekje bij de zijgevel van 't Trefpunt. Wij kunnen ons niet voorstellen dat de monumentencommissie op de hoogte is geweest van de plannen van de gemeente om de parkeerplaats om te vormen tot een dorpsplein, anders zouden ze hier zeker niet voor gekozen hebben. Wij dringen er dan ook op aan de verplaatsing, die aardig wat geld kost, uit te stellen tot er een plan is waarbij het oorlogsmonument

integraal deel uitmaakt van het nieuwe dorpshart van Deest. Het oorlogsmonument is al vele jaren onlosmakelijk verbonden met vele inwoners van Deest die in de Tweede Wereld zijn omgekomen als burgerslachtoffers of als militair die voor de vrijheid hun leven hebben gegeven. Die verdienen geen schaduw plek aan een zijgevel. Verder blijft het vanzelfsprekend dat dit plein de naam Pater Heuft plein zal gaan dragen. We horen graag hoe onze collega-raadsleden hier tegenover staan.

Om het centrum van Druten bruisend te laten worden en blijven, zijn de eerste positieve ontwikkelingen te melden. Bloemenbaskets en nu de decembervellichting zijn goede voorbeelden. Leegstand (DA, Intertoys, oude pand Rick Sport) blijft een punt. Welke taak krijgt de centrummanager, want er zijn grote verschillen tussen wat ondernemers willen. Daar weten ze in Beuningen alles van. In de Maas en Waler stond gisteren de vacature, die enige duidelijkheid verschaft. We gaan het horen.

Natuurlijk blijven er onderwerpen als zwerfafval en het afsteken vuurwerk, die voor SMW een bron van ergernis blijven. We beseffen dat belonen van goed gedrag het beste werkt, zeker bij het tegengaan van zwerfafval.

Ons voorstel is om op de schoonmaakdag in maart een start te maken met de aanpak van zwerfafval.

Niet een keer per jaar, maar maandelijks een actie als een nieuwe manier van zwerfafvalbestrijding.

SMW heeft daartoe een plan gemaakt, wat wij graag aan het college zullen aanbieden.

Het afsteken van vuurwerk ondervindt, ook landelijk, steeds meer weerstand. Wie weet, gaat de aanhouder, geholpen door een groeiende meerderheid van tegenstanders, hier winnen. Handhaven is daarbij noodzakelijk.

De problematiek rondom stikstof, de energietransitie, PFAS, de decentralisatie jeugdzorg laat zien dat er een nauwe samenhang is met het rijksbeleid.

Gevolgen van gevoerd landelijk beleid en soms het gebrek daaraan, laten zich dichtbij voelen. Wat betekenen de maatregelen en zijn die voldoende om de problemen op te lossen?

Wat betekent het voor onze bedrijven, woningbouw, de boeren, het milieu?

Het collegeprogramma heet Druten daagt uit.

Beter is nu: Druten wordt uitgedaagd om grote omvangrijke problemen mede tot een oplossing te brengen. Voorwaar geen sinecure.

Het land van Maas en Waal heeft al vaker het hoofd moeten bieden aan grote uitdagingen: gevolgen van watersnood, ruilverkaveling, evacuatie, economische depressie.

Dus laten we ervoor zorgen dat we nog heel lang kunnen zeggen: Toch is en blijft het fijn om Maas en Waler te zijn.

